СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LIII. Ч. 174. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, середа, 5-го вересня 1945. — No. 174. NEW YORK and JERSEY CITY, Wednesday, September 5, 1945. VOL. LIII.

ТРИ ЦЕНТИ в ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ — П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ — Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 — THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA — FIVE CENTS ELSEWHERE

ВЕЛИЧНИЙ І СПОКІЙНИЙ ДЕНЬ ПЕРЕМОГИ І ДЕНЬ ПРАЦІ

Американська земля поновно замаїлася прапорами, фестонами й іншими декораціями, а на вулицях і по домах відбувалися забави з нагоди подвійного свята. Перше це День Перемоги над Японією, друге це традиційний День Праці.

Перший після війни американський День Праці був наче продовженням Дня Перемоги над Японією. Оба дні зазначились загальним святочним настроєм і спокійним перебігом. Міліони людей явилися в неділю 2. вересня в церквах, а міліони виїхали теж автами й омнібусами до забавових місць, користаючи з необмеженої свободи купувати і уживати ґазоліну.

Як День Перемоги назначив президент Труман неділю 2. вересня у своїй промові до народу виголошеній в суботу 1. вересня в годині 10. уночи. Згадавши про урядове підписання здачі Японії на кораблі Мизурі і про цих, що посвятили своє життя за велику справу, президент заявив що це є перемога свободи над тиранією і при цій нагоді згадав про заслуги президента Ф. Д. Рузвелта як „оборонця демократії і архітекта світового миру й кооперації".

З нагоди Дня Праці президент заявив, що після переможної війни „ми стоїмо на порозі нового світу. Ми мусимо сповнити нашу частину повинности, щоб зробити світ таким, яким він повинен бути, а це світ, в якому упередження раси, кляси і віри не повинні викривлювати душі людей".

Осторога для зорганізованого робітництва.

Секретар праці Швеленбах виголосив по радіо промову в Дні Праці 3. вересня і в ній остерігав зорганізоване робітництво, щоб воно перебрало на себе відповідальність за добро цілої суспільности, бо інакфедеральний уряд мусить перебрати повну відповідальність і тим самим обмежити діяльність робітництва. При цій нагоді секретар праці скритикував теж поведінку господарів у минулому. На його думку господарі-підприємці упродовж останніх сто літ не доросли до свого завдання і зрезиґнували із своїх прав, тому на їх місце приходить уряд упорядковувати відносини між робітниками і підприємцями. Тепер робітництво має нагоду розвязати свої питання і дати запевнення, що інтерес загалу не буде знехтований.

Секретар внутрішніх справ Ікес виголосив промову в Балтимор про значення робітництва в нашому краю. Він пригадав, яке важне завдання сповнили робітники вчасі війни для перемоги і взивав робітників, щоб вони позбулися зпоміж себе ґрефтярів і трутнів.

Секретар скарбу Винсон взивав робітників, щоб вони помогли перевести реконверзію і осягнути мир, а предсідник Американської Федерації Праці Вилієм Ґрін у промові в Кемден домагався підвишки плати для робітників. Водночас він скритикував „пророків розпуки і хмарних настроїв" які проповідують лише темну будучність вчасі, коли в Америці заповідається ера великого добробуту.

АТОМОВУ СИЛУ ВИКОРИСТАЮТЬ ДЛЯ ОГРІВАННЯ.

На різні запити від публики і з промислових кол знавці з Дженерал Електрик Компані у Скенектеді оприлюднюють погляд, що атомову силу, яку заряжено до виробу бомби, можна зужиткувати як джерело огрівання. Отже при її помочи можна буде отоплювати мешкання і будинки, порушати фабрики, гнати кораблі, льокомотиви, літаки, автомобілі. Ця сила може бути використана для витворювання пари й ґазів, яких досі уживано для витворювання електрики. Знавці не можуть ще передбачити, чи можна буде вживати атомової сили безпосередно для витворювання електрики.

ЛІМЕН ПЕРЕДБАЧУЄ МАЙЖЕ ПІВ БІЛІОНА НА ПОМІЧ ІТАЛІЇ.

Ґенеральний директор Адміністрації Ріліфу й Реґабілітації Обєднаних Держав (УНРРА) прибув до Ню Йорку і в розмові з кореспондентами заявив, що з днем 1. січня 1946. р. ця організація почне роздавати в Італії допомогу коштом $450,000,000. Пляни вже приготовані, одначе їх виконання залежить від того, чи конґрес ухвалить суму 2 біліонів долярів для УНРРА. Лімен поїхав до Вашингтону для складення звіту й своєї інспекційної подорожи по Европі. Він згадав теж, що між іншими домаганнями до фондів УНРРА є домагання $700,000,000 допомоги для Совєтів упродовж 2 тижнів.

ЯК НЕ МАЄТЕ ПРАЦІ, АБО ХОЧЕТЕ КРАЩОЇ,

чому не користати з оголошень знаменитих нагод для зарібку, поданих у оголошеннях нових робіт у „Свободі"?

Краєвий Воєнний Фонд заповідає кампанію ще цього місяця

Краєвий Воєнний Фонд заповідає, що цьогорічна кампанія за призбирання жертв і дарів на потреби вояків у збройних силах Америки розпічнеться ще цього місяця і після її переведення почнеться ліквідація цього фонду. Отже буде це вже остання кампанія на Воєнний Фонд. Кампанія буде тривати до кінця місяця жовтня і має принести $115,000,000. Край поділений на відповідні округи для цієї цілі і поодинокі округи перебрали на себе певні квоти для призбирання. Так, напр. нюйорська округа має призбирати $16,723,222. Управа Воєнного Фонду надіється, що загал поспішить радо з допомогою, щоб швидко перевести кампанію і бути свобідним до інших важних завдань в повоєннім часі.

СЕКРЕТАР СТЕЙТУ БИРНС ВИБИРАЄТЬСЯ НА ЗІБРАННЯ П'ЯТЬОХ ПОТУГ

У середу 5. вересня секретар стейту Джеймс Ф. Бирнс відїздить до Лондону на заповіджені наради міністрів закордонних справ П'ятьох Потуг. Нарада була передбачена на конференції в Берліні. Загально в політичних колах панує переконання, що нарада міністрів закордонних справ має на ціли підготовити справи до мирової конференції, головно для зясування умов миру для Італії, Японії й Німеччини. На денний порядок мають прийти теж такі справи, як признання Італії права до кольоній та адміністрація міжнародніх водних шляхів в Европі. До таких шляхів належить ріка Рен, Дунай, канал Кіль і пролив Дарданелів.

Водночас мають бути наладнані фінансові справи звязані з покінченням Ленд-Лізу, одначе конференції для таких справ будуть відбуватися у Вашингтоні і на них уже заповіли свій приїзд представники Англії й Канади.

ПАДІЛЯ КАНДИДАТОМ НА ПРЕЗИДЕНТА МЕКСИКУ

Бувший міністер закордонних відносин Мексику Езекіель Паділя заповів, що він буде кандидатом на президента Мексику при виборах в липні 1946. р. У заяві, виданій зприводу заповідження кандидатури, Паділя гостро скритикував теперішній політичний режім Мексику, а як причину до своєї кандидатури він подав це, що теперішній президент Мануель Авіля Камачо прилюдно проголосив, що він не буде вмішуватися до виборів, отже є можливість справжньої демократії в Мексику.

Совєти за виявлення тайни атомової бомби та її міжнародну контролю

М. Рубінштайн заатакував в совєтськім журналі статті в справі атомової бомби, що були друковані в часописах Герста-Патерсона-МекКормика, а в яких взивалося американський уряд, щоби використав ту зброю для наладження міжнародного спокою і ладу. Рубінштайн пише, що ті „гарячі імперіялісти" забувають історію і упадок Гітлера з його плянами про панування над світом. Каже, що вчені інших країв теж знають засадниче, що потрібне для дослідів над атомовою бомбою. Тому можуть незабаром винайти ту саму бомбу, а то ще й страшнішу. Каже, що атомову бомбу треба вжити для вдержання тривкого мира і беспеки. Тому треба, щоби міжнародне тіло знало всі тайни, звязані з атомовою бомбою, і ту зброю міжнародно контролювало, бо коли так станеться, то буде міжнародне, взаїмне довіря і порозуміння.

В ЯПОНІЇ ЩЕ ДАЛІ НЕ ВИЯВЛЯЮТЬ НАСЛІДКІВ АТОМОВОЇ БОМБИ

Виявляється, що японське населення ще досі не знає шкоди, яку нанесли атомові бомби. Далі цензурується новинки, звязані з цею бомбою. Особливо не знають того, що найменша рана з спалення, спричиненого вибухом бомби, означає смерть.

ЧЯНҐ ЗАЯВЛЯЄТЬСЯ ЗА КОНСТИТУЦІЙНУ ДЕМОКРАТІЮ В КИТАЮ

Супроти цього, що війна з Японією скінчена, заявив ґенераліссімус Чянг Кай Шек, в Китаю буде побудована демократія, що буде взірцем для цілого Далекого Сходу. В тій справі уряд відбуде наради з представниками всіх партій. Заповів, що не буде в Китаю ніяких приватних армій, ні ніяких політичних партій з арміями. Заповів теж кращі умовини життя фармерам і робітникам, спеціяльні зґляди воєнним ветеранам, а всьому населенню індивідуальну свободу і свободу слова та скорий кінець воєнній цензурі. В демократії, казав він, піде Китай слідом за Злученими Державами і Великою Британією.

В КИТАЮ ВЕЛИЧЕЗНА РАДІСТЬ З ПЕРЕМОГИ

Населення цілого Китаю святкувало всюди перемогу над японським наїздником. Теж раділи, що скінчиться і горожанська війан, бо з Чунґкінґу звідомляють, що прийшло до тимчасового порозуміння між Чянг Кай Шеком і Мао Тсе-тунгом, комуністичним провідником.

СТАЛІН ЗАРЯДЖУЄ ОСТАННІ САЛЬВИ В ЧЕСТЬ АРМІЇ Й ФЛЬОТИ

Ґенераліссімус Иосиф Сталін відсвяткував перемогу над Японією приказом віддати з 324 гармат по 24 стріли в честь червоної армії й фльоти. День визнано днем відпочинку. Всі будинки були обложені величезними портретами Сталіна. Але на вулицях Москви не було великого руху, ні святкування.

СЦЕНИ РАДОСТИ, ЯКИХ ТЕПЕР ТАК БАГАТО!—Перед нами два повитання вояків, як вони вернули як інваліди з війни. Фотографії зняті, як ветеранів знесли з літака, як обступила їх найближча рідня, щоб їх повитати. Зправа витає старшого брата наймолодша сестричка. Це перший раз дозволено рідні так витати на самому летунському полі Ля Ґвардія, в Ню Йорку.

МЕКАРТУР ВВІЙДЕ В ТОКІЙО ДЕСЬ КОЛО 10. ВЕРЕСНЯ

Американські ґенерали, офіцири та вояки ще далі під враженням цеї великої події, що сталась минулої неділі, коли підписано в Токійо Бей на американським панцирнику „Мізурі" безумовну здачу Японії. Ґен. Доглес МекАртур, що підписував від імени Аліянтів, мав тепер нагоду за довгі роки перший раз добре виспатись. Тепер питання, коли він ввійде в саму столицю Японії, в Токійо. Воно вправді цілком знищене, але заняти його формально, має велике символічне значіння, зокрема для японців, бо там є палата японського цісаря. Заповідають, що ґен. МекАртур перенесеться до Токійо десь коло 10. вересня.

ЗАЙМАЮТЬ КИЮШУ.

Американські війська та маринарі вже висіли у більшій скількости на землю Киюші, другого найбільшого острова, що входить у склад властивої Японії.

МЕКАРТУР НАПОМИНАЄ.

Ґен. МекАртур наказує воякам у деннім приказі не бути прикрими супроти японців, зокрема супроти японських вояків, що будуть розброєні власними силами. Для вдержування порядку є призначена японська поліція, яка одинока має право носити зброю.

БУДУТЬ ПІД ГОСТРОЮ РУКОЮ.

Фльота Злучених Держав видала інструкції для американських вояків, як треба поводитись в Японії. В тих інструкціях кажеться воякам, що окупаційна влада буде поступати з населенням „твердо", так, щоб воно памятало, що Японія є переможеним краєм, а населення має понести кару за агресію і підступ.

СПИСУЮТЬ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНЦІВ.

Американська влада в Йокагамі вже розпочала складати листу японців, що будуть поставлені перед суд як воєнні злочинці. В першу чергу зачато переслухувати сотки американських полонених, з якими японці поводилися жорстоко в таборах полонених, яких били, чи знущались над ними в інший спосіб. Полонені розповідають про ті табори як „пекольні гнізда".

ҐЕН. ВЕЙНРАЙТ ПРИ РОБОТІ ЯК „КУЛІ".

Кореспонденти доносять з Йокагами, що стверджено при допитах, що звичайний японський вояк вдарив ґен. Джонатана Вейнрайта, як він був у японським полоненні. Далі кажуть, що його змушувано до тяжкої фізичної роботи, яку виконують „кулі". А змушувати офіцирів до такої роботи є проти міжнародних законів. Ґен. Вейнрайт піддався японцям в Кореґідорі, по геройській обороні, і то на поручення през. Рузвелта, бо не було надії, щоби ту твердину можна було вдержати.

ЗАПОВІДАЮТЬ ВИБОРИ В ЯПОНІЇ.

В місяці січні наступного року відбудуться в Японії вільні вибори, перші від того часу, як вона попала під владу Політичної Асоціяції Великої Японії й стала тоталітарною державою. Ті вибори відбудуться згідно з зобовязаннями, які наложила на неї Потсдамська Конференція.

БРИТІЙЦІ ЗАНЯЛИ СІНҐАПУР.

Британські воєнні кораблі ввійшли триюмфально в Сінґапур, себто в свою давну і славну морську базу, яку мусили покидати тому три і пів року.

ЗДАЮТЬ УСІ ОСТРОВИ.

Японська морська імперія зникає як піна на воді. Один остров за другим здаються американським комендантам, підвладним фльотного адмірала Честера В. Нимица.

ЯМАШІТА ЗА ДРОТАМИ.

Ґен. Томоюкі Ямашіта, що свого часу заповів, що заставить безумовно здатись ще й самого ґен. МекАртура, зложив на Филипинах зброю і піддався, є тепер у таборі полонених. Филипинська преса домагається, щоб його судити як воєнного злочинця. Як його кореспонденти запитали при здачі, коли не повинен гаракірі, то він відповів: Хто? Я? — Ніколи!

ВИГРАНО ЩЕ В 1943 РОЦІ!

Ґен. МекАртур каже, що японська програ на Пацифіку була вирішена ще в 1943 році, а то в битві на водах довкола острова Бісмарка, дня 2. березня 1943 р., коли то японці втратили 22 кораблі в конвої і понад сто літаків. Тодішня повітряна боротьба заважила на тому, хто є на Пацифіку горою.

ДУЛІТЛ НАД ТОКІЙО.

Ґен. Дулітл, що в квітні 1942 року перший відважився на сміливий наїзд на Токійо, тепер оглядав з іншими американськими ґенералами з повітря, яку шкоду нанесли американські бомбардовання японським містам.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА: Поодинока число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
на пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сити і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ФАКТИ, ЩО ВЧИЛИ і НАВЧИЛИ

Описуючи в дописах, висланих з Европи до „Америки", те страхіття, яке перейшов український нарід в роках 1939-1945 під німецькою та совєтською окупацією, дописувач, Анатоль Курдидик, згадує теж і про науку, яку виніс український нарід з тих нещасть. З тої науки особливо важне й замітне є те, що відноситься до бувших і будучих українсько-німецьких взаємин.

Отже, пише він, німецькі злочинства усвідомили українців знад Дніпра і Дністра, одних і других братів по крови, щодо такого — „що Німеччина ворог українського народу в основному, і що її перемога однозначна з загладою нас, як нації". А далі: „Ця свідомість просякла однаково лави галичан і придніпрянців і з того погляду різниці між обома вітками українців сьогодні немає".

Безглузди націонал-соціялізму теж і в українській справі „коштували українців несамовиту масу мук, крови і жертв", пише автор згаданих дописів. І додає: „Але з цього вийшла і користь: навіть найбільші з українських фантастів і мрійників-утопістів переконались, що таке Німеччина, не згадуючи вже про українські маси, які раз на завжди закріпили свою ворожість до німецької політики і до націонал-соціялізму, як виплоду тієї політики".

Цикль ось таких своїх дописів кінчить автор так:

„Сьогодні українці переконані анти-ґерманісти, якась ґерманофільська політика серед українського народу виключена. Це досвід, який український нарід виніс з тієї війни і за який він заплатив неспівмірно боляче та важко".

Але яка будуччина по таких важких переходах? В очах і думках автора вона представляється ось так:

„Одне лише ясне сьогодні: якщо і ґерманські засоби не знищили ні українського народу, ні його гону до власного життя, — то це доказ, що український нарід незнищима сила і ніякі супостати не всилі його зліквідувати. Українська нація стоїть як молодий дуб після бурі і то лячної бурі; підірване коріння, обломані гілки й обдерта до живого кора швидко залікуються і дуб ростиме і зеленітиме в майбутнє, на віки віків, як і слід сильному, молодому і живому творові".

Так, це певне, що те страшне лихо, що його пережив український нарід в часі цеї другої світової війни і якому ще й тепер кінця нема, є і буде великою наукою і великим завдатком на те нове життя, що повстане в Европі на руїнах тоталітарних облуд і варварств.

Звіт з Перл Гарбор як документ часу

З доручення президента Герія С. Трумана і на відповідальність секретаря війни Генрія Л. Стимсона і секретаря маринарки Джеймса Форестала оприлюднено в середу 29. серпня 1945 р. звіт комісій обох воєнних департаментів (війни й фльоти), викінчений ще в листопаді 1944 р. із нещастя, яке постигло Америку 7. грудня 1941 р., коли то японці напали на американську морську базу Перл Гарбор на острові Оагу, архіпелягу Гаваїв і тим приневолили Злучені Держави виповісти Японії і її союзникам війну.

Звіт обіймає 130,000 слів, поміщений на 414 сторінках машинового письма. Написаний приступно так, що пересічний інтелігентний громадянин може зрозуміти про що йде справа, а обіймає 19. розділів. Для повного зрозуміння звіту треба його докладно перестудіювати, бо аж тоді можна прийти до якогось висновку. Ціллю документу є представити американській публиці стан, який панував у Перл Гарбор безпосередно перед нападом японських літаків на американську морську базу і виказати, хто є відповідальний за те, що ця база була зовсім неприготована до оборони і тому потерпіла великі матеріяльні втрати, а головно втрати в людях. Ці втрати були вчасти оприлюднені безпосередно після нападу, а вчасти вже вчасі війни. Для повноти треба сказати, що теперішній звіт ще не вікриває всіх фактів і на них треба підождати.

У звіті поданий докладний опис положення бази Перл Гарбор на те, щоб загал міг зрозуміти, чому японці могли знати про все, що діється в американській воєнній базі, а чому американці не могли тому перешкодити. Дальше подані інформації про спосіб виконування військової адміністрації в такій базі, щоб на підставі таких інформацій можна було зрозуміти, хто є відповідальний за недостачу оборони бази вчасі нападу. Отже в критичному часі, тобто 7. грудня 1941 р. були в Перл Гарбор такі військові власти:

Голова Морських Операцій, який під наказами департаемнту війни мав нагляд на операціями фльоти і над її готовістю до війни. Цей уряд справував тоді адмірал Гаролд Р. Старк; з ним перебував там Начальний Командант Фльоти Тихого океану, проти-адмірал Госбенд Е. Кімел; третим був Ґенерал Командант Гавайського Відділу ґенерал-лютенант Волтер С. Шорт; четвертим був Командант Чотирнацятої Морськьої Округи проти-адмірал Клод С. Блок. Цей останній підлягав наказам адмірала Кімела, отже не мав особистої відповідальности за операції.

Згадані власти розуміли, що йде до війни з Японією і вони остерігали департамент війни у Вашингтоні, що Перл Гарбор не приготований до оборони. На їх представлення конгрес ухвалив відповідні оборонні засоби, котрі одначе не були ще викінчені до часу нападу японців. Кімел негайно після того, як обняв своє становище видав подрібні розпорядки, як мають поводитися йому підчинені одиниці на випадок несподіваного нападу.

Вже 27. січня 1941 р. американський амбасадор Гру повідомив департамент стейту у Вашингтоні, що в Японії кружляють вісти, що японці приготовляються до нападу на Перл Гарбор. Одначе саме тому, що такі вісти стали прилюдними, важко було повірити в правдивість таких поголосок. По поведінці японської фльоти не мож було пізнати, чи вони приготовляють напад аж на Перл Гарбор, віддалений на тисячі миль від їхнього краю. А, щоби вони могли виконати напад із літаконосця з віддалі 700 миль, це не можна було в ті часи вважати за імовірне. Правда, проти-адмірал Блок мав висилати на звідини свої літаки для розшуків на дальшу віддаль, одначе адмірал Кімел заборонив йому це робити, щоб не дати японцям притоки до зачіпки. Саме в тому часі американські дипльомати вели ще переговори з японськими, і тому треба було вистерігатися всякої притоки до підозріння.

Коли дипльоматичні відносини ставали щораз більше напружені, американські команди у Перл Гарбор ставали осторожніші. Дня 27. листопаду 1941 р. Кімел дістав повідомлення від команданта морських операцій, що дипльоматичні відносини з Японією критичні і тому можна надіятися японського нападу незабаром. Наступного дня команданти переговорили цю справу між собою і дійшли до висновку, що японці можуть розпочати війну хіба при своїм березі, а ніколи не запустяться до Перл Гарбору, бо нема ніякого сліду їхнього посування. Кожного наступного дня пригодили лише вісти про дальший критичний стан у переговорах між японцями і американським департаментом стейту, але ні з одного звідомлення не можна було заключати, що японці приготовляють напад на Перл Гарбор. Це показалося тимбільше оправданим, що вже вчасі нападу на Перл Гарбор американські бомбовики B-17 зі самого суходолу прилетіли до Перл Гарбору без амуніції.

Звіт комісії подає теж висновки самої комісії і приходить до такого заключення:

Напад на Перл Гарбор був неминучий; ця база не була якслід приготована до оборони; вищість японської фльоти давала японцям можливість приготовити напад в тайні і не дати нагоди американським командантам вислідити приготування ворога; американська дипльоматія не стояла в тіснім порозумінню з воєнною владою і тому воєнна влада не могла точно вгадати початку ворожих кроків; американські команданти Кімел і Шорт не мали вищого розуміння положення і тому самі не чулися спосібними щось зарядити.

З усього звіту виходить, що причиною катастрофи в Перл Гарбор був брак координації в праці американської дипльоматії і американської воєнної влади. І хоч сталося нещастя, хоч Америка потерпіла незвичайно багато, то властиво винуватця нема і комісія не домагається для нікого не то кари, але навіть поставлення під воєнний суд.

Після проголошення звіту в пресі і в конґресі далися чути голоси гострої критики. Пишуть, що тут хтось когось покриває і тому появляється загальне домагання висвітлити цю справу у конґресі.

Микола Чубатий.

Український націоналізм поміж двома світовими війнами

Наймогутнішою політичною струєю серед українського народу поза Советами був націоналізм. Тут на американськім континенті комуністи та їх підбрехачі українського та неукраїнського походження звикли звязувати для пропаґандивних цілей український націоналізм з котримсь із фашизмів Европи. Прозивати український націоналізм націзмом, уже навіть увійшло в звичку москвофілів українського роду. Примусове перебування більшости заграничного проводу націоналістів на території Німеччини, один чи другий промах одиниць, стали роздмухувати та узагальнювати, щоби принести шкоду самостійницьким стремлінням українського народу, репрезентованим стихійним українським націоналізмом.

Нині, коли вже війна минула та наступає успокоєння умів враз з більше безстороннім та тверезим підходом до визвольної боротьби українського народу серед огляду других політичних орієнтацій й серед українського народу перед другою світовою війною, слід теж розглянути народження та ідеольоґію українського націоналізму, безсторонно, вже з історичного підходу.

Безсторонній розгляд справи того політичного руху серед українського народу нині тимбільше потрібний, що вістки, які надходять з Европи, з терену війни, отже теж з українських земель, ясно та недвозначно відкривають правдиве обличча українського націоналізму, як руху єдине відданого справі боротьби за самостійність українського народу. Відомости, які надходять саме тепер з Европи, відкривають нам недвозначно, що український націоналізм вів в часі цеї війни боротьбу проти всіх окупантів України, отже проти Польщі, проти націстів та проти червоних. Така боротьба на три фронти виглядати може безнадійною. Одначе така боротьба, піднята проти всіх окупантів української землі, стає тільки доказом, якими фальшами впродовж війни годувалося американську публичну опінію, коли йде про визвольну боротьбу українського народу.

Неукраїнські джерела натомісць нині з признанням реферують, що український революційний націоналізм розумів свою ролю як майбутнього господаря української землі, що обовязаний давати опіку всім мешканцям України, льояльним супроти визвольних змагань українського народу. Про поміч українських націоналістів та охорону жидам перед націстичним варварством нині багато говорять спомини самих жидів, що пережили націстичне пекло.

Революційний рух проти окупантів України по 1921.

Український націоналізм не зродився з теоретичних заложень як для прикладу німецький націзм з науки про расову вищість ґерманської раси, або італійський фашизм з науки про місію італійського народу створити над Середземним морем нову імперію римську.

Український націоналізм вийшов з цілком практичного руху, опору українського народу проти всіх окупантів української землі після знищення Української Народної Републики російськими большевиками та поляками. По всій українській землі проявився дух спротиву, зовсім такий самий як рух резистенції по краях західної Европи проти націстів в часі другої світової війни.

У проводі того руху зовсім природно стали старшини бувшої української армії, що новим способом вели дальше війну з ворогом, що окупував українську землю та не замирився з господарем тої землі.

На східній Україні ще до року 1923 кипіло повстання українських повстанчих відділів національно свідомого українського селянства, звичайно під проводом бувших старшин армії отамана Петлюри.

На Західній Україні подібну ролю переняла Українська Військова Орґанізація (УВО), заложена 1922 року у Львові старшинами української армії. Українська Військова Орґанізація ставила собі завдання вести революційну боротьбу проти Польщі та тримати український нарід в настрою опору проти польської влади. Вона так само як бувша українська армія, складалася з людей різних політичних світоглядів. Лучили їх всіх тільки ці ідейні заложення, що були спільні для всіх українців самостійників.

Це були ті самі ідеольоґічні заложення, що їх в році оснування УВО накреслив обновлений по війні Літературно-Науковий Вістник, тоді ще теж видаваний людьми різних партійних поглядів.

Ці спільні загально-національні ідеольоґічні заложення, виложені в таких засадах: 1) Фундаментом української нації є селянство, міський пролетаріят зросійщений на сході та спольщений на заході України за надто часто ставав проти визволення українського народу, 2) Основною засадою української політики є право українського народу на самоозначення, 3) Український нарід кладе своє визволення на власні сили: орієнтація на чужу поміч стоїть на другім місці, 4) Конечна є глибока віра у визволення українського народу, 5) В соціяльній ділянці признається засаду приватної власности, але зорґанізовану у формі щиро закроєної кооперації, системи господарської симпатичної в Україні, 6) В духовій ділянці український нарід орієнтується на західну Европу, а бажає як найбільше зірвати звязки з евразійським орієнталізмом, духовістю питомою росіянам, 7) Український нарід хоче бути сам творцем своєї історії, а не знаряддям в руках політичних інтересів чужих, 8) Український визвольний рух мусить вірити, що напрям історії працює на нашу користь, в користь нашого визволення. Оце були ідеольоґічні засади Української Військової Орґанізації приємливі так добре для самостійника гетьманця, соціяліста чи демократа. Це були засади здорового націоналізму, себто любови власного народу.

Революційна тактика українського націоналізму, а ще більше практичне її стосування, скоро виелімінувала елементи, які не поділяли революційної тактики в боротьбі за визволення. Такої тактики не поділяли гетьманці, не поділяли соціялісти, тому ці еле-

---

ОЛЕКСАНДЕР ЛУГОВИЙ

БЕЗХАТНИЙ

(Повість з іміґрантського життя в Канаді, нагороджена на Літературнім Конкурсі У. Н. Союзу).

70) — (Всі права застережені)

А Безхатному й байдуже. Вийшов на дорогу поміж секціями, поміркував хвилю, — куди спрямуватися, на північ чи південь і не міг рішитися. Хто знає, що кого й де чекає? Розстелялися шляхи на три боки, ґей тому казковому багатиреви-силачови. Просто себе їхати — коня згубиш, сам цілий будеш; наліво — на південь — сам згинеш, а кінь вцілієі; направо — на північ — і кінь і сам згинеш. Багатирського бойового коня у Безхатного заміняв мішок з річами на спині. Подумав, вийняв з кишені якогось срібняка поворожити. Впаде головою — піде на південь, лішкою — на північ. Підкинув — срібняк впав головою. Тимто Безхатний спрямувався на... захід, ворожбі на перекір.

Через дорогу тягнулася інша фарма тогох таки невдатного „нащадка" Байди Вишневецького. Зорану під пар ріллю заслонював від дороги невеликий гайок осик у низині. Проминув Безхатний той гайок, аж бачить — на ріллі щось вибаламкує ногами в повітрі. Проліз через пліт подивитися ближче. Фармерський кінь, видно, качався по ріллі й нефортунно закотився у глибокий рівчак. Лежав на спині, пручався, та ніяк не міг звідти видобутися.

Щось, наче втіха на мент охопила істоту Безхатного. Його недругови згине коняка, бо фармер і до вечора певно за кіньми не шукатиме. Засоромився самий охопившого його почуття. Вирятувати коня з „опресії" своїми силами не міг. Залишив коло нього мішок й бігом подався назад, звідки його нагнали. Підбігши до хати застукав у вікно.

— Якого дідька тобі потрібно? — сердито крикнув на нього з хати господар.

— Ходіть скоріше! Ваш кінь там у рівчак вкотився! — крикнув Безхатний.

— Брешеш! — недовірливо озвалися з хати.

— Не брешу! Ідіть переконайтеся! Та захопіть з собою доброго мотуза чи рискалів пару...

Здоровило-господар вийшов з хати.

— Правду кажеш? — ще раз недовірливо перепитав.

— Йолопе дурний! — сердито викрикнув на те Безхатний. — Певно, що правду. Як би тебе самого чортяка впакував у якусь біду, то я й пальцем не поворушив би, щоб тебе вибавити! А тож кінь, худобина! Він не винний, що його господар такий дурень!

Нащадок Байди тоді повірив. Захопив причандали, покликав жінку і втрьох пішли. Ніхто не озивався ні словечком поки дійшли до коня.

Сяк так обкопали рівчак, викидали зорану землю, повернули на бік коня, бо він вже знесилів. Полежавши ще трохи кінь звівся на ноги, поволікся до трійки інших, на пасовиці. А Безхатний мовчки натягнув на плече свій мішок і також спрямувався у свій бік. Аж тоді заговорив господар:

— Ну, чоловіче, не сподівався я, щоб після того, що між нами вийшло, ви аж так по людськи зо мною обійшлися! Цей кінь більше сотки вартує!

— Я шкодував не вас, а вашого коня! — Безхатний відтяв. — Ваша худоба від вас без порівнання шляхотніша! На будуче, може ще вам трапиться якийсь, подібний мені, „маніґрула", обходіться з ним по людськи. Тай не вихвалюйтеся своїм уроєним спорідненням з Вишневецькими — повчив на відхідне.

Шкандибаючи дорогою пригадав подібний випадок зо свого життя ще в краю, на Кресах. Там на нього, втікача від іншого ворога України й українців, напосілася поліція. А доносили всякі війти, солтиси і панські цуцики — гайові і економи. За чотири роки життя на Кресах довелося шістьома наворотами висиджувати по три й чотири місяці за ґратами. Допікав чи не найбільше незмінний солтис-хахол у селі, де Безхатний на добре обжився. Безхатний обстоював селян перед всякими чужими і рідними пявками. І сталося так, що в сварці на сільських зборах, доведений до крайної злоби солтис шпурнув у селянина солтисівським „ожелкем". „Ґолд" шляхетської держави упав на землю, покотився під піч у курник. А Безхатний й загрозив шпіцлеви карою за зневагу державного гербу. Солтис осів, став на якийсь час тихше води нижче трави, але на селян доносив по давному, тільки обережніше. У господарів Безхатного ревізії відбувалися сливе що тижня. По одній такій особливо гострій ревізії, йдучи пізно ввечорі, побачив Безхатний завязшого у плоті солтисового рогатого вола. Худобина якось простромила голову між жердя й не могла звідти видобутися. Впала і вже душилася. Так само, як і тепер, він постукав у вікно, так само недовіряв солтис, вийшов з направленою у Безхатного фузією. Поміг йому вола вирятувати! Вибачався солтис, дякував, але... доносив по давньому. Несвідомість, чи духове невільництво? Одне й друге вкупі, і може ще бажання щось заробити. Гроші навіть полляті людською кровю всеж зістаються тільки грішми. Хібаж не продавали галичан польській поліції наддніпрянські типи у старшинських уборах української армії? Тим самим відплачувалися й галичани. Не наддніпрянцям тільки, але й своїм. Ніби не галицькі селяни збили й видали поліції Біласа, Данилишина і їх товаришів? Чужа, панська клямка все притягає...

Не краще і в Канаді, Злучених Державах, скрізь, де українці розлізлися по світі. Скрізь трапляються люди й нелюди. У свойому приватному, хатньому житті і в громадському. Поряд з світлою жертвою, посвятою все трапляється холуйство, ненависть, чорна зрада...

(Дальше буде).

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Ратуйте від смерти своїх рідних!

Асошіейтед Прес подає з Франкфурту над Меном під датою 30. серпня 1945, що Росія настає на американські й британські окупаційні влади в західній Німеччині, щоб вони видали всіх советських громадян, що находяться на територіях їхньої влади, зокрема тих, що відмовляються вертати у Совети.

З другого боку кожного дня надходять з згаданих територій розпучливі благання від українських жертв війни, звернені до американських українців, щоби поробили в Вашингтоні всі можливі заходи, щоб американський уряд змилосердився над їхньою нещасною долею і не видав їх у советські руки на певну смерть і мучеництво.

Усі ті українські скитальці — а є їх десятки чи сотні тисяч — це ті, що перейшли націстівське та большевицьке пекло і тому знають, що їх жде. Тому і не хочуть вертати під советсько-московську диктатуру.

Вони пишуть до нас:

Благайте наших епископів, священиків і все громадянство; благайте українські парохії й громади; благайте українські організації; хай усі вони просять Американський Уряд, щоб уділив їм права азилю, щоб не кидав їх в обійми неминучої смерти.

Це вже бе остання година. Зволікати цеї справи ніяк не можна. Тому хай з усіх сторін Америки, де живе українське громадянство, понесуться таки зараз телеграфічні чи письменні благальні просьби в першу чергу до президента нашої держави та до Департаменту Стейту, а далі теж і до амбасадорів Великої Британії та Франції, в справі признання права азилю українським безпритульним біженцям в Европі, що опинились на територіях Німеччини, що є під американською, британською та французькою окупаційною владою, і не хочуть вертати під советський режім.

БАНКЕТ АРҐЕНТИНСЬКОГО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА

(При участи української делеґації, якої представник був представлений американському амбасадорови).

Для відсвяткування події закінчення війни в Европі була улаштована заходами Арґентинського Червоного Хреста дня 12. липня урочиста вечера в помешканнях Американського Клюбу при участи понад 150 осіб.

В удекорованій відповідно до події салі всі запрошені зайняли свої місця, при чому за начільним столом засіли д-р Гериберто Маскероні, — президент Арґентинського Червоного Хреста, побіч якого сиділи члени дипльоматичного корпусу, як офіційні представники різних держав. Поза тим були присутні по 4 представники від Допомогових Комітетів різних націй, акредитованих при Арґентинському Червоному Хресті, а між ними також і українські делеґати, інж. Омелян Песціоровський — голова Комітету, д-р Евген Стойкевич — заступник голови і п. Андрій Білопольський. Четвердий представник — заступник голови, о. Іпатій Майка, не міг прибути в наслідок перешкоди, що зайшла в останнім менті, хоч місце для нього було зарезервоване.

Про цю вечеру подавалися звідомлення у всіх місцевих ґазетах, в тому числі і в найбільших — „Ла Пренса" і „Ла Насьон", як упродовж приготовань до неї, так і по її відбуттю. Всі ґазети подавали також фотоґрафії чільного стола. Скрізь, де перечислялися нації-учасниці, згадувалося також імя України. Ноприклад, місцевий „Буенос Айрес Гералд" в анґлійській мові зазначив у відповідному уступі таке:

„Між приявними, що були заступлені офіційно, або через їх національні орґанізації, взяли участь Зл. Д. П. А., Велика Британія, Норвеґія, Голяндія, Франція, Бельґія, Греція, Польща, Вірменія, Югославія, **Україна,** Швайцарія, Італія". Подібні згадки були і в інших ґазетах.

Саля була прикрашена прапорами всіх націй учасниць банкету, розвішаними по стінах. Українськй прапор з тризубом красувався на дуже видному місці поруч з прапорами інших націй.

Офіційними промовцями виступали президент Арґентинського Червоного Хреста д-р Маскероні, п. Клайв Томпсон з Британського Комітету Допомоги, п. М. Жак де Шамбріє, Делеґат Міжнароднього Червоного Хреста на Арґентину і амбасадор Зл. Д. П. А. п. Спулл Брейден.

Перед зайняттям місць за столами гостям була запропонована закуска, впродовж якої була можливість для представників різних націй обмінятися між собою кількома словами і перезнайомитись. Так само і по закінченню вечері учасники залишились на деякий час в салях для обміну враженнями.

Д-р Стойкевич, як новий Віцепрезидент Українського Допомогового Комітету, був представлений д-рові Г. Маскероні, а голова Комітету інж. О. Песціоровський — півн. американському амбасадорові С. Брейдонові. Пізніше д-р Е. Стойкевич завязав довшу розмову з представником Міжнароднього Червоного Хреста п. Ж. де Шамбріє, який зазначив, що знає українців і їх потреби і повторив кілька разів свою заяву: „Коли Вам щось треба, я завше до Ваших послуг". Поза тим упродовж вечері українці обмінювалися інформаціями зі своїми сусідами інших національностей.

Цей український виступ в міжнароднім оточенню без сумніву спричинився до більшого спопуляризовання української справи в тих колах чужинців, які мають вливи на розвиток подій. В звязку з тим, що вечера відбулася в Американському Клюбі, американські представники були особливо уважними до представників інших націй, яких до певної міри трактували, як гостей. Всякі інформації українців знаходили гарний відгук якраз між північними американцями. — („Перелом").

Союз Українських Канадійських Вояків. Члени управи СУКВ приготовляють „Паску" на зїзд вояків у Лондоні 4, 5 і 6 травня ц. р. Зліва направо: Лт. Анна Храплива, Виніпеґ, Ман.; В. В. Крептул, Інсінґер, Саск.; Капт. М. Луцик, Торонто, Онт.; Сґт. Олена Козіцька, Кальґарі, Альта.; капраль Д. Лукіян, Монтреял, Квебек і капраль Богдан Зварич, Веґревіл, Альта.

(Черел Канцелярію КУК.)

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

МЕКАДУ, ПА.

Із Союзового життя.

В околиці МекАду працює тепер орґанізатор А. Маланчук для помочи у приеднуванню нових членів до Союзових відділів в окрузі. Внаслідок солідної праці відділи збільшили значно число своїх членів, а в першим між ними є відділ 1 в Шамокін, а по нім відділ 7 в МекАду.

Тільки на похвалу відділам. Та не можна всіх хвалити, бо є такі, що не роблять поступу. Урядники відділів хотілиб признання, але з роботою то якось не найліпше. Є навіть такі, що їх не збудить зо сну ніщо, ні заклики, ні прохання, ні добрий приклад інших відділів. Навіть не прийдуть на такі збори, які відбуваються в їх місцевости! Не помагає оголошення про орґанізаційні збори в „Свободі", ні лист чи там особисте повідомлення, що такі збори відбудуться тоді й тоді і там а там. Виринає питання, що з такими людьми робити?

Я думаю, що треба поступити засадничо: Як відділ не виказує поступу, тоді його розвязати і перенести членів з переступними листами до активних відділів. Це хай розгляне Екзекутивний Комітет У. Н. Союзу. До таких відділів я зарахував би відділ Ніскегонінґ, який в 1940 році мав 19 членів, а в 1944 тільки само! Таксамо за таких кандидатів на розвязання вважаю відділ 382 з Френклин і 228 в Ст. Клер.

Коли я бував на орґанізаційних зборах в Шамокін, Мейзвил, Ст. Клер, та Гейзелтон, я довідався від секретарів, що є справді деякі перешкоди при орґанізованню нових членів, а ці справи повинні бути обговорені на головній конвенції У. Н. Союзу. Члени старіються, на зібрання не приходять, секретарі мусять ходити по хатах за вкладками, а на це треба часу. Отже мусить дійти до цього, щоб У. Н. Союз мав по округах платних орґанізаторів, які помагалиб і при збиранню членських вкладок і в приеднуванню нових членів.

Друга справа, над якою конвенція повинна призадуматися, це є передплата „Свободи". У грамоті сказано, що кожний повнолітний член має платити по 30 ц. місячно за ґазету, а тут роджена молодь і жіноцтво від цього обовязку звільнені. Це, що так написано, перешкаджає при орґанізованню нових членів.

Третою справою є видання грамот на $200, $250 і $300 для старших людей, які вже не можуть бути приняті на дотеперішні поліси.

Орґанізаційні збори в Мейзвил, Ст. Клер і Гейзелтоні рішили, щоб відбути окружні збори з кінцем листопаду 1945 р. і на них малиб явитися не лише урядники відділів з округи МекАду, але теж і конвенційні делеґати. Там маємо обговорити уладження Українського Союзового Дня в наступнім році та деякі справи звязані з конвенцією. Збори мають відбутися в Бервик, Па.

Дмитро Капітула,
предсідник окружного комітету відділів У. Н. С.

ЙОНГСТАВН, ОГАЙО.

І в нас є народні працівники.

Вичитавши звіт про працю делеґатів на конвенцію У. Н. Союзу в справі приєднування нових членів до Союзу, хочу сказати, що й наша громада під тим оглядом є одна з перших. А гром. Іван Павловський з відділу 230 в Йонґставн, не лише діяльний в своїм відділі щодо приєднування членів, але й загалом у громадській праці. У всяких імпрезах, як Український День, в клюбі, в відділі а навіть і в церковній роботі він як не стоїть у самому переді, то не уступає місця іншим громадянам.

Навіть у такому часі, як от военний час, коли то притихло народнє життя в багатьох громадах, у нас таки воно йшло завдяки відділови 230, в котрому гром. Павловський є членом і душею праці. Ми виставили драму „Украдене Щастя", а на прохання української катол. парохії повторили її і люди дописали. Сусідні громадяни з Гейзелтону, Огайо, все дивляться на працю громадян з Йонґстави і радо приходять на їхні імпрези. Думаємо, що в справі приєднування нових членів до У. Н. Союзу відділ 230 в наступному році стане на першому місці.

Григорій Костишин,
З Гейзелтон, О.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

На допомогу українським жертвам війни.

З рамени Центрального Комітету помочі рідним братам пішли по домах в липні і серпні чесні громадянки і громадяни, Катерина Чопик, Юстина Левіцька і Антін Шаран, за жертвами на поміч поневоленому і голодному українському народови, розкиненому майже по цілій земській кулі, котрий благає нас братерської помочі.

Зібрано тим разом 324 долярів, котрі то гроші переслано до У. А. Допомогового Комітету в Філядельфії.

Щиро сердечна подяка жертводавцям за сповнення свого братнього обовязку а зокрема чесним колекторам за їх посвяту й гідний труд.

Жертували: по $25: Цан Василь, Костик Петро; Ґнира Стефан $20; по $10: о. Лотович Володимир, Качала Катерина; по $5: Секрета Онуфрій, Лупиняк Андрій, Огоновський Володимир, Пельо Тимко, Бачик, Данько, Долошицький Андрій, Ружанський Йосиф, Мельник Михайло, Лазорко Евгенія, Головчинська Елеонора, Пеш Діонізія, Гнат Катерина, Мищишин Петро, Курило Михайло, Левицька Юстина, Чопик Петро, Кулич Леон, Жуковський Стефан, Трусевич Марія, Гамусяк Іія, Левицький Петро, Кот Стефан, Григорчак Анна; Міляновиич Антін $3; по $2: Фелинчак Д., Грабар Марія, Баран М., Кухар О., Мацях М., Турчинський М., Заяць Катерина, Фрич Марія, Хомин Ева, Ценко В., Паньків Г., Хомінський Д., Коченаш В., Фурка Анна, Мамрош Т., Куц Марія, Оленґавз Катерина, Патуляк І., Башко М., Дмитрів П., Контраневич Анна, Кирчів Т., Світніцький П., Білик Г., Кіраш Й., Корнило А., Піґура П., Аатманюк Розалія; по $1: Петришин Н., Сайчук Мелянія, Панас Марія, Сай Ксеня, Станіславишин Евдокія, Заканич Т., Барпа Ксеня, Поліщук І., Баран Евдокія, Хвалик Текля, Пішко Г., Гіль Текля, Коцюба І., Колесник О., Кухар Н., Леньо Ф., Світлик Павліна, Бусько Зофія, Сайчук Дж., Мисак Софія, Тесаровський Ю., Дмитрів П., Бурак Н., Вархол Анастазія, Кіцей Д., Павелко Г., Гринів Катерина, Равлінко П., Лецин М., Плечонь В., Нечесний Є., Дрвaль Анна, Загорбенський Т., Іванчук М., Варіянка Пелагія, Санишин Ф., Соколовський М., Глухан М., Попайло С., Кметик Текля, Сомар М., Курилка І., Мендак І., Ліновиич К., Маранський Т., Ярош І., Пельо Марія, Живіцька Анна, Черепака В., Місяк Петрина, Маліновський І., Якимчук Ф., Бобер М., Каричорт Варвара, Боднар Софія, Пельо І., Шарамович Анна, Левіцька Юстина, Хвалик В., Мілер Ч. Разом $324.

ЗА ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ В ДЖЕРЗІ СИТІ:
Стефан Костів, предсідник;
Михайло Мацях, касієр;
Володимир Вагнер, секретар.

ЗАЯВА

ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ.

Цим подаємо до відома нашого загалу, що стаття, поміщена в комуністичній ґазеті „Українські Щоденні Вісти" з пятниці 31. серпня 1945 р. про „безцеремонне" виключення Українського Американського Допомогового Комітету з „членства" Юнітарієн Сервіс Коміті — є звичайною, черговою провокацією цеї ґазети.

За уряд Злученого У. А. Д. Комітету:

Д-р В. Ґалан, голова,
Д-р П. Дубас, секретар.

ДИВНІ НОВИНИ

25,000 МИШЕЙ ДО АТОМОВОЇ БОМБИ

З Бар Гарбор, у стейті Мериленд, звідомляють, що вчасі підготови до виробу частин атомової бомби, зужито при експериментах 25,000 великих мишей, що ростуть у стейті Мейн.

У Бар Гарбор находиться славан Джексон Меморіял Ляборaторія, де уживають мишей для експериментів при лікуванню рака. Там теж находиться годівля мишей для таких цілей. У ній випродукувано останнього року 312,844 мишей, а з них вислано 25,000 на замовлення военного департаменту до Мангеттен Проджект, де саме вироблено атомову бомбу. Про це говорив д-р Клеренс С. Литл, предсідник ляборaторії, на річних зборах цеї установи.

менти щораз то більше стали вицофуватися з Української Військової Орґанізації, в якій лишалися елементи ідеольоґічно більше зіґрані і щодо ідеольоґії і що до тактики боротьби. В той спосіб народилася Орґанізація Українських Націоналістів (ОУН), безпосередна наслідниця Української Військової Орґанізації.

Орґанізація Українських Націоналістів.

Головою Орґанізації Українських Націоналістів став голова бувшої УВО, полк. Евген Коновалець. Орґанізація Українських Націоналістів була вже більше ідеольоґічно одноцілою групою, хоч її ідеольоґія не була всесторонно розроблена, ані не унята в одну ідеольоґічну систему. Основи українського націоналізму теоретично старався розробити Д. Донцов, практичні проблеми майбутньої української держави розробляв Сціборський, Вікул та ще дехто. Одначе український націоналізм аж до другої світової війни не мав ясно окресленої ідеольоґії, тому в краю стояв він сильно не так зорґанізованим своїм членством, як масовим рухом, що втискався всюди. Революційна тактика та посвята всего для справи визволення України були вистарчаючими, щоби стати масовим рухом на західно-українських землях та на еміґрації.

Орґанізація Українських Націоналістів потрафила навіть передістатись на Радянську Україну. Кілька процесів в останніх роках перед світовою війною були доказом її проникання теж і в Східну Україну.

Назовні західно-українське громадянство репрезентувала леґалістична партія Українське Національне Демократичне Обєднання (УНДО), льокальна демократична партія в Галичині, одначе наділі володарем душ усего молодого покоління були ідеї та революційна тактика націоналізму, що просякав в католицькі, радикальні та навіть в спортові орґанізації Луґів.

Український Націоналізм та Друга Світова Війна.

Нині, коли ми ще не маємо майже ніяких джерел та мало даних про акцію українського націоналізму та його боротьбу за визволення України, а тільки скупенькі вісти про його виступи, годі накреслити повний образ та дати відповідь чи український націоналізм сповнив свою ролю серед страхіть оцеї війни. Вісти, які приходять з краю говорять про героїзм молодого українського покоління, що не щадило крови та жертв, щоби вести безнадійну боротьбу проти потрійного наїзника на українську землю. Як виходить з тих скупих вістей український націоналізм як масовий рух сповнив своє завдання, натомісць розбиття у проводі говорилоб, що сама орґанізація Українських Націоналістів виказала брак єдности та карности, так конечної в такі критичні хвилини національного життя.

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода".

С. МІСІЙЧУК

ЖИВІ ОБРАЗИ

Моїм молодим друзям: В. і М. С.
(Присвята)

Я бачив образи живі,
Такі святі, пречисті:
В колисках діточки малі,
Мов пташенята у гнізді,
Мов квіточки у листю.
Це діточки весни-краси,
Юности цвіт невинний.
Три квіточки там зацвили
У літку теплої роси,
В кохання дні-години.
Одна — фіялочка ніжна:
Очка її чорненькі.
Друга — лелієчка мала,
Біленька, любка дорога:
Очка — неба синенькі.
А третий — гвоздичок ніжний,
Любесенький синочок.
Такий як перла дорогий,
Манюсенький жемчуг цінний,
Солодкий цвіт-медочок.
При діточках, в таку пору,
Я бачив матір гожу,
Так любу, милу ,дорогу,
Таку прегарну мов святу,
Як весни повну рожу.
І батенько при них вітав,
Мов сокіл, голуб сизий,
З світів далеких прилітав,
Голубку свою вцілував,
Веселий, втішний, милий.

* * *

О молодосте, раю літ!
В чарах весни-любови!
Цвитіть, доки цвите весни квіт!
За любов, труди, праці літ,
Зростуть квітки чудові.
Зростуть вам любі квіточки,
В Бога надії ваші...
Най же ростуть вам діточки!
Це Божий дар весни любви,
Дар, цвіт життя найкращий.

РОБІТНИЦІ Й РОБІТНИКИ

Як шукаєте за працею, або хочете змінити цю, що тепер маєте, на кращу, то зголосіться до тих підприємств, котрі подають оголошення за робітницями й робітниками в „Свободі". Зголошуючись у них скажіть їм виразно, що ви читали їхні оголошення в нашій часописи.

ПОВІДОМЛЕННЯ
ДЛЯ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ: В ДІТРОЙТ, ГЕМТРЕМК І ДІРБОРН, МІШ.

ВАЖНІ ОРҐАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ
ДЛЯ ВІДДІЛІВ 20, 75, 94, 141, 146, 175, 183, 203, 292 і 444
відбудуться
В НЕДІЛЮ, 9. ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER 9, 1945)
В УКР. НАР. ДОМІ, при 4655 МАРТІН УЛ.
в годині 7:30 ввечір.

На зборах буде приявний організатор **п. Д. Білецький.** Просимо відділових Урядників, Делеґатів, Членів і не Членів прийти на означений час.

Головні урядники: **д-р А. Т. Кібзей, В. Дідик.**

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

КУПІТЬ ЇЙ ПОТРІБНІ КНИЖКИ!

Не досить післати дитину до школи. Треба їй ще дати книжки, без котрих вона не може навчитися читати, а потім книжки, щоби заохотили її читати.

Ось Вам вибір таких книжок для дітей:

ПЕРША КНИЖЕЧКА (Буквар) М. Матвійчука — 50 ц.
ДРУГА КНИЖЕЧКА (читанки для 2. кляси) М. Матвійчука — 55 ц.
ЧЕТВЕРТА КНИЖЕЧКА (читанка для 4. кляси) М. Матвійчука — 75 ц.
ШКІЛЬНИЙ СПІВАНИК у двох частях. Зладив Ф. Колесса — 75 ц.
ПОЧАТКОВА ҐЕОҐРАФІЯ, написав Степан Рудницький для народних шкіл — 60 ц.
МАТЕМАТИКА, Ів. Андрущенка, практичні поради з аритметики та ґеометрії, опр. — 50 ц.
ПРИГОДИ РОМКА БОМКА, Я. Вільшенка. Веселі вірші з малюнками для добрих дітей. — 30 ц.
МАЛА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крипякевича — 15 ц.
МАЛИЙ КАТЕХИЗМ християнсько-католицької релiгії. Уложив о. Іван Рудович — 35 ц.
ХРИСТІЯНСЬКО-КАТОЛИЦЬКА НАУКА ВІРИ в біблійних оповіданнях для дітей. о. С. Біленький — 50 ц.

ДЛЯ УЧИТЕЛІВ:

МЕТОДИКА правописних і словесних вправ з додатками: **диктати, зразки говірок і спис висловів.** Практичний підручник для вчителів і кандидатів учительського знання. Зладив д-р Кость Кисілевський — 65 ц.
МЕТОДИЧНИЙ ПІДРУЧНИК до навчання перших початків українського письма. Зладив М. Матвійчук — 75 ц.

Замовлення слати:

"SVOBODA"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY 3, N. J.

Праця для жінок і мущин WANT ADS

Classified Department—BErgen 4-0237—BErgen 4-0582

ПОТРІБНО МУЖЧИН

Портерів і воскувачів підлог, пост. робота, добра плат., 8 год. ночію. Room 422, 110 W. 42 St., N. Y. C.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

Жінок чистити офіси, від 6 до 10:30 вечером. Добра платня. Room 422, 110 W. 42nd St., New York City.

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА ЗАТРИМУЙТЕ СВОЇ ВОЄННІ БОНДИ!

ПОТРІБНО МУЖЧИН—ЖІНОК

МУЖЧИН—ЖЕНЩИН

Ви обовязані супроти себе самого і вашої родини дістати сталу працю. **ДОБРА ПЛАТНЯ**

Респектуючі позиції з гарними робітничими умовинами є предложені для **Портерів Воскувачів флюрів Жінок до чищення**

В офісових будинках і банках. Голоситься тепер по добрі позиції

HANDI-MAN CO.
145 West 45 Street, N. Y. C.
Near Broadway, Room 500

ПРОТОКОЛ

З НАДЗВИЧАЙНОГО ЗАСІДАННЯ головного уряду Українського Народного Союзу, що відбулось в днях від 23-го до 26-го липня 1945 року в домі У. Н. Союзу під ч. 81-83 Гренд Стріт, Джерзі Сити, Н. Дж.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЬОРА, Д. КАПІТУЛИ:

Мій додатковий звіт з моєї діяльности як головного урядника-контрольора У. Н. Союзу, обнимає речинець від 1. січня до 31. грудня 1944 року.

Хочу зазначити, що крім уряду головного контрольора, я є головою злучених 27 відділів У. Н. Союзу в моїй окрузі, котрі то відділи є досить широко розкинені. Серед цих відділів старався я повести таку найкращу організаційну працю, яку тільки було можливо.

Я також переписувався з вище згаданими відділами, щоби разом торжественно відсвяткувати 50-літній ювилей У. Н. Союзу, котрий відбувся 30. квітня 1944 року в місті Шамокін, Па., при репрезентації майже всіх відділів нашої округи.

Крім того я переписувався з урядами цих відділів У. Н. Союзу, котрі вдавались до мене в справах організаційних.

На припоручення головного предсідника був я присутним на зборах 1-го відділу в Шамокін, Па., 14. квітня 1944 року, на котрих то зборах обговорено всю програму до відсвяткування 50-літнього ювилею У. Н. Союзу.

На припоручення головного предсідника був я присутним разом зі заступником головного предсідника У. Н. Союзу, п. Г. Германом і головним касієром У. Н. Союзу, п. Р. Слободяном, на 50-літнім ювилейнім святі У. Н. Союзу, котре відбулось 30. квітня 1944 року в Шамокін, Па., і на котрім то святі ми всі виголосили відповідні промови.

На припоручення головного предсідника був я присутний на 50-літнім ювилейнім святі У. Н. Союзу в Вілкс-Бері, Па., також з пп. Г. Германом і Р. Слободяном, 18. червня 1944 року, де ми виголосили відповідні промови. Це свято відбулося старанням відділів У. Н. Союзу з Вілкс-берської округи.

При кожній нагоді я старався звертати увагу членства не тільки на наші обовязки супроти Батька Союзу, але також і на наші теперішні надзвичайно важні обовязки супроти нашої держави, а саме помагати їй всіми засобами виграти цю війну.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЬОРА, Д-РА В. ГАЛАНА:

Хвальний Уряде!

Як член Головної Контрольної Комісії У. Н. С. я брав участь в усій праці контролі та спільно виконував доручені мені завдання. Мої завваги я передавав цілій Контрольній Комісії, яка відтак укладала спільний звіт та подавала свої завваги Головному Урядови. Зокрема я підносив потребу змодернізування діловодства, обнижения вартости реальностей, сплати членських позичок та перерібки статута в такій формі, яка давалаб можливість більшої контролі та кращого поширення праці У. Н. С.

Як головний урядник я був предсідником Злучених Союзових Відділів філядельфійської округи та міста Філядельфії. Дня 2. січня відбулись окружні збори в приявности п. предс. М. Мурашка. 27. лютня відбулося окружне ювилейне свято в приявности заступника предс. Г. Германа. В цьому святі взяв теж участь наш спортовий молодечий Клюб, під проводом Д. Слободяна та М. Юзвяка. На окружних зборах, 30. квітня, промовляв гол. секр. Д. Галичин. Місцеві філядельфійські відділи відбули 9 зборів та 6 сходин в справах організації нових членів. З доручення Екзекутиви я відвідав та виголосив промови на слідуючих зборах: 15. травня у відділі 62; 20. травня у відділі 161 в Потставн; 4. липня у відділі 156 в Честер. Старанням п-ні О. Штогрин зорганізовано в Філядельфії новий жіночий відділ. 30. травня, при чому я давав урядникам нового відділу потрібні вказівки. З окружної каси видано цьому відділови $15 на започаткування праці. 10. жовтня філядельфійські відділи рішили вести спільну організаційну працю, та доручили мені порозумітися в цій справі з Екзекутивою. З інформацій присланих мені секретарями відділів нашої округи виходить, що всі вони виконують як слід свої горожанські та народні обовязки.

Дім Старців.

Як внескодавець резолюції на 20. конвенції У. Н. Союзу, в справі закупна та ведення Приюту У. Н. С., я вважав моїм обовязком настоювати на повне виконання цеї резолюції. Коли на річних нарадах уряду висловлено думку, що для У. Н. С. не можливо вести заряд такої інституції, я приватно засягнув інформацій в Сестри Настоятельки Дому Старців у Філядельфії, а відтак з доручення Уряду відбув з Сестрами наради в цій справі. У висліді Сестри Служебниці та Уряд У. Н. С. приняли пропоновану мною резолюцію як основу до дальших переговорів, а Уряд рішив предложити її 21. Конвенції до ухвалення. З дотеперішних переговорів виходить, що є повна можливість кооперації зо Сестрами Служебницями в справі ведення Приюту або й ведення його у власнім заряді. Я провірив ведення подібних інституцій допомоговими організаціями в Філядельфії та окрузі та зможу передати їх Урядови.

Бондова Акція.

Як голова Комітету Продажу Военних Державних Бондів я працював над переведенням пять міліонової кампанії продажі военних бондів в часі від 18. січня до 15. квітня 1944 р. Ця акція увінчалася повним успіхом, бо ми перейшли назначену квоту на пів міліона долярів та назвали два вантажні кораблі кляси Ліберти іменами: пок. єпископа Сотера Ортинського та Агафія Гончаренка. Стверджую з вдоволенням, що в цій акції я мав повну піддержку головних урядників, наших відділів та членства, і тільки завдяки їх праці бондова кампанія увінчалася успіхом.

Допомоговий Комітет.

Рівнож праця для Українського Американського Допомогового Комітету, себто постійної, добродійної інституції американських українців, яка несла поміч усім людям українського роду, без огляду на їх політичні чи релігійні переконання чи місце їх осідку, вимагала від мене багато часу та позадок. Вороги нашого народу повели шалену кампанію проти створення такої нашої інституції. Ми були свідками денунціяції та терорізовання наших громад групою невідповідальних людей. Яку відповідь дали члени У. Н. С. та усе громадянство, бачимо найкраще з проголошених фінансових звітів Допомогового Комітету. Знова з радістю мушу ствердити, що ця мужна постава уряду У. Н. С. та членства У. Н. С. в значній мірі причинилась до створення нашого власного Допомогового Комітету.

Місцева праця.

Попри цю загально-народну працю я брав участь у громадському житті м. Філядельфії. Вся ця праця, хоч не звязана тісно з У. Н. С., вимагала від мене посвяти багато часу. Однак я вірив, що виконуючи її я дію в дусі Союзових ідей: служби свому народови та помочі ближньому. В цій праці я мав повну піддержку Головного Уряду та усього Союзового членства і за це їм складаю щире Спаси Біг".

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЬОРА, Д-РА А. Т. КІБЗЕЯ:

Світле надз. засідання У. Н. Союзу!

В 1944 році, як і в попередних двох роках війни, помагав я в продажі военних бондів, а будучи назначений Конгресовим Комітетом, як член місцевого Комітету в Дітройті для переведення „Бондової Кампанії", я старався виконати цей обовязок якнайкраще.

Що до Союзової праці, то я брав участь в організаційних зборах, 1. квітня, в Гемтремку, де реферував справу п. Галичин, гол. секретар. Також брав я участь в 50-літнім ювилейнім святі У. Н. Союзу, що відбулося 2. квітня. На 4. червня я улаштовував організаційні збори в Гемтремку, а на 5. червня в Дітройті. На обох зборах говорив організатор п. Д. Т. Білецький.

За цілий час побуту орг. Білецького в Дітройті я працював разом з ним після моєї можливости і така співпраця дала пожаданий результат.

5. листопаду, разом з гол. контрольором п. С. Куропасем з Шікаго, Ілл., я відвідав відділ 341 У. Н. Союзу у Віндзорі, Онт., Канада, та взяв активну участь в ювилейнім святі У. Н. Союзу.

Союзове поле в Дітройті є велике. Люди тепер робляіть стало і мають гроші. До У. Н. Союзу можнаб вписати багато членів, та, на жаль, нема кому цим занятися. Зарадити цьому можнаб тільки в такий спосіб, колиб можна було підшукати місцевого організатора, котрий працював би постійно над приєднуванням нових членів.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЬОРА, Р. І. СМУКА:

Вп. Пане Предсіднику, Шановні Головні Урядники:

Головна контрольна комісія контролювала майно і діловодство У. Н. Союзу два рази у 1944-му році. Я був присутний на обох засіданнях тоїж комісії. Мій звіт, як головного контрольора є обнятий звітом цілої контрольної комісії. Той звіт точно представляє стан майна і господарки У. Н. Союзу з кінцем 1944-го року.

Крім обовязків гол. контрольора, я також виконував у моїй окрузі обовязки гол. урядника та члена культурного комітету У. Н. Союзу.

Як гол. урядник і член згаданого комітету, я брав участь у трьох 50-літних ювилеях нашої організації, чотирьох організаційних зборах, Союзових нарадах та многих інших підприємствах, котрі були влаштовані союзовими відділами шікаговської округи.

З рамени культурного комітету я відбув кілька конференцій з різними науковцями та журналістами в справах завдань згаданого комітету.

Також полагоджував в моїй окрузі ті союзові справи, котрі були припоручені мені гол. канцелярією У. Н. Союзу. Союзове членство шікаговської округи становить значну частину свідомого і патріотичного американського громадянства, а тому активність по союзових відділах є тепер тісно звязана з патріотичною працею для нашої держави. Будучи предсідником організації злучених національних товариств в Шікаго, я мав нагоду пізнати, що Союзове членство шікаговської округи занимає перше місце на всіх патріотичних ділянках. Користаючи з цеї нагоди нашого засідання я дякую всім членам, головним і відділовим урядникам У. Н. Союзу моєї округи за їх щиру кооперацію в моїй праці для Батька Союзу та для нашої прибраної Вітчини.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЬОРА, С. КУРОПАСЯ:

Вповажані пані й панове урядники:

За останній рік я контролював господарський стан У. Н. Союзу два рази, а це в місяцях березні і серпні. Звіти контролі були в свій час проголошені в „Свободі".

Зогляду на це, що минулий рік був ювилейним, в життю нашої організації було більше руху й серед Союзової громади в Шікаго. Відбулися у нас чотири організаційні збори шікаговської округи, що числить 30 відділів У. Н. Союзу. Ювилейне свято, на яке прибув головний предсідник п. М. Мурашко, відбулося дуже величаво в приявности маси народу.

З початком вересня відбулися у нас організаційні збори, одні в Шікаго, а другі в Гемонд, Інд., з нагоди приїзду до нас головного секретаря п. Д. Галичина. На зборах обговорювано головно справу Союзової ювилейної кампанії нових членів. У цій ювилейній кампанії нашого району взяв успішну участь Союзовий організатор п. Д. Білецький. Був він у нас двома наворотами і приєднав кругло 100 нових членів.

29. жовтня репрезентував я У. Н. Союз на ювилейному святі У. Н. Союзу і 341-го відділу в Віндзор, в Канаді, де виголосив ювилейну промову.

Вкінці до свого короткого звіту ще мушу додати, що становище головного урядника У. Н. Союзу по наших громадах накладає на нього різні обовязки, які нічого спільного з У. Н. Союзом не мають, але які треба виконувати, щоби задокументувати, що й У. Н. Союзові дані справи не є байдужними. У. Н. Союз є тепер найбільшою організованою силою і без нього не може успішно перейти ніяка українсько-американська справа. До цього домінуючого становища дійшов У. Н. Союз своєю невсипущою працею серед наших громад на протязі останнього півстоліття. Минулого року я разом з іншими головними і відділовими урядниками нашої округи ту Союзову працю успішно продовжував та час від часу інформував про те українську Союзову громаду в Америці в Союзовім органі „Свобода".

(Дальше буде).

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Союз Українських Канадійських Вояків (СУКВ)

(ДЕННИК).

Відписала Олена Козицька.

22. квітня. — Дуже гарно було бути між українцями після довшого побуту на континенті. Також приємно було ходити до української церкви. Це перший раз за три й пів роки, що я почув українську Службу Боужу. Сьогодня я знова вертаюсь до Німеччини.

М. Скольний.

Цього разу мені приємно бути в клюбі того самого часу, як мій молодший брат, котрий перший раз дістав відпустку з Европи. Сьогодня він відїжджає. Взавтра я також вертаю до своїх бараків. Всього найліпшого до членів клюбу, аж доки я знова Вас відвідаю.

С. В. Скольний.

2. квітня. — Це мій другий раз в клюбі. Мушу признатися, що атмосфера зовсім не змінилася. Зовсім почуваюся як в дома. Клюб зростає денно. Подяка за це належить екзекутиві, яка постійно працює.

А. Скакун.

24. квітня. — Коли я цей раз приїхав до клюбу знайшов деякі зміни. Знова знайшов обідні Анни посеред тяжкої праці. Членство клюбу багато побільшилося. Перше було досить багато хлопців при кінці тижнів та тепер це середина тижня, а клюб заповнений. Перший день я зарився в канцелярії та перебув цілий день, відписуючи листи і розпаковуючи пакунки.

А. І. Яремович,
Виннипег, Ман.

25. квітня. — Це мій третій раз в клюбі. Тут я знова познакомився з багатьома старими знакомими ще з Канади, а також з багатьома новими приятелями. Всі тепер занятi приготовляючись на Великодні Свята. Канцелярійні працівники заняті як все. Поки буду кінчати, хочу подякувати всім тим, що тут працюють за те, що вони так багато причиняють, щоб ми могли відбути як найгарніше наші кілька днів відпустки. Всього найкращого Вам всім.

М. Данилюк.

26. квітня. — Після десятьмісячної відсутности, я знова прибув до клюбу. Перш всього наші товариші приготували нам великий обід. Вечером ми розпаковували пакунки і записували що прийшло в кожнім пакункові.

І. І. Ноконий.

27. квітня. — Це моїх кілька хвилин перед тим, як я знова буду сідати на потяг, котрий мене повезе назад на континент. Велика зміна в атмосфері тут, помагає забувати багато неприємних переживань. Хочу подякувати всім тим, які зорганізували цей клюб. Буду радий, як знову буду мати нагоду відвідати клюб.

Т. Кравчук.

29. квітня. — Мали дуже гарний обід, о. Горошко провів молитву. Підчас обіду ми линули до наших домів в Канаді, думаючи, вони також думають про нас. Не одні з них думають над тим, що ми тут робимо в далекій країні.

І. Шабак.

30. квітня. — Це третій раз, що я відвідав клюб і кожного разу познакомився з товаришами з Канади. Дуже приємно прийти сюди, чутися так як в дома і заразом знати, що тут ти все можеш приходити, бо тебе раді бачити. Хочу подякувати всім тим, що причинилися до зорганізовання та піддримання цього клюбу.

Н. Л. Кутний,
Реджайна, Саск.
(Через Канцелярію КУК).

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

МОНЕСЕН, ПА. — Повідомляємо членів Бр. св. Ап. Петра і Павла, від. 338, що місячні збори відбудуться в неділю, 9. вересня, в год. 2. попол., в українській галі, 213 Скунмекер Еве., ріг 2. вул. Просимо членів прийти і заплатити свої місячні вкладки. — За уряд: І. Фаль, предс.; П. Яковський, кас.; М. Куць, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Тов. Жидачів, від. 393, повідомляє всіх своїх членів, що звичайні збори відбудуться в неділю, 9. вересня, в год. 334 Іст 14. вул., в годині 3. пополудни. Просимо всіх членів прийти на час, бо маємо важні справи до рішення. — Й. Костирка, секр.

ТОМАСТОН, КОНН. — Тов. Укр. Січ, від. 421, повідомляє всіх членів, що збори відбудуться 9. вересня, в 2. годині пополудні, в Укр. Домі, 91 Проспект ул. Просимо всіх членів прийти на означений час. — За уряд: А. Береза, предс.; Т. Михнов, кас.; Й. Шеремета, рек. секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 8. вересня, в годині 8. ввечір, в салі 30 Іст 7. вул. Обовязком членів є приходити на збори на означений час, бо будуть важні справи до полагодження. — Уряд.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Збори 204 відділу відбудуться в суботу 8. вересня, в год. 8:15 ввечір, в галі укр. прав. громади, 334 Іст 14. вулиця. — Уряд 204 від.

ШУКАЮТЬ ОСІБ

СТЕФАН ГЛЮТ, що находиться в Німеччині під америк. окупацією, пошукує свого брата **ВАСИЛЯ ГЛЮТА,** який мабуть мешкає в Ню Йорку. По ближчі інформації писати на нище подану адресу:

Mrs. CATHERINE CHYPIL
83 Franklin Ave., Hartford, Conn.

ПОШУКУЮ своєї тітки **Анни Шалвай** та її синів і дочок, з села Вільховець, повіт Бережани, Зах. Україна. Анна Шалвай виїхала до Канади коло 40 років тому й жила у Винніпеґ, Ман. Я є сином Насті, по першому чоловікові Мельник, а по другому (майому батькові) Пігічин. Прошу голоситися на адресу: **Peter Pihichyn, c/o Mrs. Elizabeth Bowman, 1 Woodlands, Workworth, Northumberland, England.**

ПОШУКУЮ Гнадзю Потапчук (Самилова), з села Поториці, пов. Сокаль, Зах. Україна. Прошу зголоситися до: **L/Col. Bulka John, Polish Forces, P/33, B.L.A.**

ПОШУКУЮ мого дядю (мами брата), що виїхав до Америки десь тому понад 25 років з Київської області, Буського району, село Чорна Каменка. Його фамілія: **Міроняк Дементій Сарронович.** З нашої рідні остався я живих тільки я і мій дядя в Америці. Писати на адресу: **288 Signal (Light) Construction Company, Siwatchenko Wasil.**

ФАРМИ НА ПРОДАЖ

32 АКРИ доброї ярниної і курячої фарми, близько Jamesburg, N. J., 46 миль від Ню Йорку, багата рівна земля для бараболі, дім на 7 кімнат, барна, курники, 2 корови, 350 курей, 15 індиків, урожай. Ціна $8,000. Добрі умовини.

35 АКРІВ доброї курячої фарми, близько Flemington, N. J., дім на 5 кімнат, усі модерні улiпшення, барна, великі курники, добра земля, новий трактор. Ціна $8,000. Добрі умовини.

40 АКРІВ — близько Englishtown, N. J., 38 миль від Ню Йорку, ½ милі до міста і великого озера, добра дорога, дуже багата земля на ярину, майже новий 10-кімнатний дім, електрика, огріття, вода, потребує малої декорації, літня кухня, барна, досить матеріялу на великі курники, багато дерева на паливо. Ціна $6,000. Добрі умовини. Зголошуйтесь негайно, бо це є направду „БАРГЕН".

Маємо інші Великі і Малі фарми в стейті Ню Джерзі і Ню Йорк.

W. SZACHACZ
65-06 Grand Ave., MASPETH, L. I.

МИРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга щира і чесна

801 SPRINGFIELD AVENUE, corner Harrison Place

IRVINGTON, N. J.

Phone: ESsex 3-9090

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО

Завжди ЩАДІТЬ дещо з вашого обезпечення.

Ми уладжуємо прекрасний ЦІЛИЙ ПОХОРОН за $150.00

У випадку смутку в родині кличте:

KAIN MORTUARIES, INC.

S. KANAI KAIN, Pres.

433 STATE STREET

PERTH AMBOY, N. J.

Phone PE 4-4646

or

E. H. VREELAND, Mgr.

56 ELIZABETH AVENUE,

NEWARK, N. J.

Phone Bigelow 3-0762

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребами по ціні так низькій як $150

ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as $150.

Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимаєсь похоронами В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 Prospect Avenue, (cor. E. 155 St.)

BRONX, N. Y.

Tel.: MElrose 5-6577

ТАРЗАН, ч. 1240. Затриманий.

Гонителі Тарзана залишили погоню в переконанню, що він там загине.

Коли прибіг до берега мочарів, він найшов на щастя звій мотуза і кинувся по деревах.

Незабаром він принався до місця, де стояли мертво спорохнавілі дерева, а їх погнилі галузи майже ломилися під власним тягарем.

Д-р Брекевз споглядав здалеку. „Тарзан не зможе піти дальше" — він підсміхнувся.